

Revista ECONOMICA

Supliment • nr. 34 • 27 august 1976

INTREPRINDEREA

MECANICĂ

1 NAVALĂ — CONSTANȚA

Str. Cumpenei, 12

Telefon : 62940

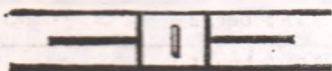
2 ÎNTEPRINDEREA DE UTILAJ ȘI PIESE DE SCHIMB MIERCUREA-CIUC

3 INDUSTRIA CĂRNII-TIMIȘ TIMIȘOARA

Bdul. Eroilor, 24

METALE

PRODUSE DIN METAL

Țeavă de alamă 10×2An 58 1/2T kg. 23

idem 14×1,5 Am 63 kg. 218

idem 14×1,5 Am 63 1/2T kg. 85

idem 14×2 Am 63 kg. 138

idem 15×1 — kg. 531

idem 15×3 — kg. 50

idem 16×2 — kg. 1070

dem 16×3 — kg. 100

dem 19×1,5 — kg. 23

dem 23×2,5 kg. 622

dem 25×2 Am 63 1/2T kg. 1800

dem 25×2,5 Am 63 1/2T kg. 2622

dem 25×2,5 Am 63 1/2T kg. 273

dem 28×1,5 Am 63 1/2T kg. 48

dem 28×3 Am 63 1/2T kg. 130

— idem 30×1,5 Am 63 kg. 96

— idem 30×3 — kg. 14

— idem 48×2,5 kg. 40

— Tablă de alamă 2,5 mm. Am 63 1/2T kg. 232

— idem 10 mm. kg. 800

— idem 16 mm. kg. 2000

— idem 18 mm kg. 2000

— Bară alamă hexagon 14 mm. Am 58 kg. 818

— idem 17 mm. Am 58 kg. 190

— idem 19 mm. Am 58 kg. 300

— idem 23 mm. Am 58 kg. 373

— idem 24 mm. Am 58 kg. 1416

— Bară alamă pătrată 14×14 Am 58 kg. 18

— idem 19×19 Am 58 1/2T kg. 76

— idem 22×22 Am 58 m. kg. 399

— idem 24×24 Am 58 m kg. 1388

— idem 30×30 Am 58 m. kg. 852

— idem 36×36 Am 58 m. kg. 44

— Bară alamă lată 12×5 kg. 147

— idem 15×5 kg. 170

— idem 20×5 kg. 185

— idem 20×10 Am 58 kg. 615

— idem 20×10 Am 58 1/2M kg. 192

— idem 25×1,5 kg. 19

— idem 25×4 Am 58 Mg. kg. 316

— idem 25×5 m 3 Am 58 Mg. 35

— Tablă de aluminiu 1 mm. buc. 74

— idem 1,5 mm kg. 103

— idem 2 mm kg. 192

— idem 3 mm kg. 49

— idem 4 mm kg. 93

— Tablă de cupru 5 mm kg. 89

— idem 6 mm kg. 113

— Țeavă inox 108×4 ml. 7

— idem 114×5 ml. 5

— idem 222×6 ml. 3

— idem 272×28 ml. 1,5

— Țeavă bloc Al. 10 NT kg. 33.216

**MOTOARE
UTILAJE - SCULE**

2

Freze disc modul pt. finisare
Stas 2763/67

- 9×1 buc. 3
- 9×2 buc. 5
- 9×1 1/2 buc. 4
- 9×2 1/2 buc. 4
- 9×3 buc. 4
- 9×3 1/2 buc. 6
- 12×4 1/2 buc. 3
- 12×4 buc. 2
- 12×3 1/2 buc. 3
- 12×3 1/2 buc. 2
- 12×2 1/2 buc. 4
- 12×2 buc. 2
- 12×5 buc. 2
- 12×5 1/2 buc. 2
- 12×6 buc. 2
- 12×6 1/2 buc. 3
- 12×7 buc. 4
- 12×7 1/2 buc. 3
- 9×4 buc. 3
- 9×4 1/2 buc. 4
- 9×5 buc. 4
- 9×5 1/2 buc. 4
- 9×6 buc. 4
- 9×6 1/2 buc. 3
- 9×7 buc. 4
- 9×7 1/2 buc. 4
- 9×8 buc. 5
- 10×1 buc. 2
- 10×1 1/2 buc. 3
- 10×2 buc. 3

- 10×2 1/2 buc. 1
- 10×3 buc. 2
- 10×4 buc. 1
- 10×4 1/2 buc. 4
- 10×5 buc. 2
- 10×6 1/2 buc. 2
- 10×7 buc. 2
- 10×7 1/2 buc. 2
- 10×8 buc. 4
- 10×1 buc. 3
- 11×1 1/2 buc. 3
- 11×2 buc. 3
- 11×1 1/2 buc. 3
- 11×3 buc. 3
- 11×3 1/2 buc. 1
- 11×4 buc. 3
- 11×3 1/2 buc. 2
- 11×5 buc. 3
- 11×5 1/2 buc. 3
- 11×6 buc. 2
- 11×6 1/2 buc. 2
- 11×7 buc. 2
- 11×7 1/2 buc. 3
- 11×8 buc. 3
- 12×1 buc. 3
- 12×1 1/2 buc. 3
- 12×8 buc. 3
- 12×4 buc. 5
- 15×1 1/2 buc. 2
- 16×1 buc. 1
- 16×2 buc. 3
- 16×3 buc. 3
- 16×3 1/2 buc. 2
- 16×4 buc. 1
- 16×4 1/2 buc. 1
- 16×5 1/2 buc. 2
- 16×6 buc. 2
- 16×6 1/2 buc. 2

- 16×7 buc. 2
- 16×7 1/2 buc. 2
- 16×8 buc. 2
- 4,5×1 buc. 2
- 4,25×2 buc. 2
- 5,5×2 buc. 1
- 4,5×3 buc. 2
- 4,5×4 buc. 1
- 4,5×6 buc. 1
- 8×1 buc. 4
- 8×2 buc. 4
- 8×3 buc. 1
- 8×4 buc. 2

Freze disponibile pt. finisare
Stas 2763/67

- 8×5 buc. 3
- 8×7 buc. 2
- 5,5×1 buc. 4
- 5,5×5 buc. 6
- 6×5 buc. 8
- 3,5×2 buc. 1
- 3,5×5 buc. 2
- 2,5×7 buc. 1
- 8×6 buc. 3
- 8×8 buc. 3
- 5,5×5 buc. 3
- 5,5×6 buc. 2
- 3,5×1 buc. 1
- 3,5×6 buc. 2
- 3,5×4 buc. 1

Freze melc modul pt. finisare
Stas 3092/67

- M 1,75 1° 50' buc. 2
- M 4,5×2°58' buc. 12
- M 5,5×20° buc. 2
- M 4,25×2° 47' buc. 3
- M 2,75×2° 12' buc. 1
- M 2,5×1° 59' buc. 2

M 2,25×2° 02' buc. 3
M 2,25×2° buc. 1
M 4×20° buc. 6
M 6,5×3° 31' buc. 6
M 4×4°20' buc. 1
M 4×2°36' buc. 4
M 3,75×20° buc. 1
M 3,75×20° 44' buc. 2
M 2×1° 48' buc. 1
M 1,75×1° 46' buc. 2
M 2,5×15° buc. 1
M 5,5×3° 17' buc. 4
M 6×3°12' buc. 7
M 7×3° 50' buc. 7
Freze melc modul pt. finisare Stas 2763/67
M 20° 6,35' buc. 33
M 8×20 buc. 1
M 11×4° 52' buc. 3
M 09×19,5 buc. 1
M 18×1" 13' buc. 4 pt. lanț
M 10×3° 53' buc. 3
M 12×4° 12' buc. 7
M 9×20° buc. 6
M 10×20° buc. 3
M 9×4° 30' buc. 1
Freză cilindrică cu dinți rari Stas 2216/67
100×100 buc. 11
100×100 buc. 1 elicoidală stas 578/67
80×100 buc. 10 idem stas 2216/67
80×80 buc. 9 idem
80×63 buc. 16 idem
63×100 buc. 1 idem
50×80 buc. 8 idem
Alezoare cu coadă cilindrică Stas 2647/67
∅ 2 buc. 80

— ∅ 2 buc. 8
— ∅ 10 buc. 31
— ∅ 16 buc. 38
— ∅ 3 buc. 2 stas 1263/67
— ∅ 4 buc. 20
— ∅ 7 buc. 48
— ∅ 10 buc. 45
— ∅ 13 buc. 5
— ∅ 16 buc. 103
— ∅ 17 buc. 1
— ∅ 5 buc. 9
— ∅ 23 buc. 15
— ∅ 25 buc. 9
— ∅ 27 buc. 26
— ∅ 32 buc. 1
— ∅ 3 buc. 4
— ∅ 8 buc. 24
— ∅ 12 buc. 4
— ∅ 5 buc. 22
— ∅ 6 buc. 53
— ∅ 9 buc. 12
— ∅ 12 buc. 45
— ∅ 15 buc. 65
— ∅ 18 buc. 8
— ∅ 19 buc. 11
— ∅ 22 buc. 29
— ∅ 24 buc. 7
— ∅ 26 buc. 35
— ∅ 28 buc. 5
— ∅ 46 buc. 3
Alezoare cu coadă cilindrică pt. con Stas 1263/67
— ∅ 50 buc. 10
— ∅ 40 buc. 2
— ∅ 36 buc. 10
— ∅ 48 buc. 2
Alezoare stas 1264/67
— ∅ 3 buc. 2

— ∅ 3,5 buc. 10
— ∅ 4 buc. 17
Alezoare Stas 1265/67
— ∅ 5 buc. 4
— ∅ 7 buc. 3
— ∅ 8 buc. 11
— ∅ 9 buc. 4
— ∅ 10 buc. 18
— ∅ 12 buc. 40
— ∅ 15 buc. 6
— ∅ 25 buc. 45
— ∅ 22 buc. 14
— ∅ 27 buc. 9
— ∅ 28 buc. 18
Alezoare Stas 2646/67
— ∅ 11 buc. 10
— ∅ 32 buc. 76
— ∅ 27 buc. 82
— ∅ 50 buc. 117
Alezoare Stas 1266/67
— ∅ 24 buc. 14
— ∅ 26 buc. 38
— ∅ 44 buc. 12
— ∅ 40 buc. 5
— ∅ 9 buc. 34
— ∅ 11 buc. 16
— ∅ 13 buc. 5
— ∅ 15 buc. 15
— ∅ 20 buc. 32
— ∅ 25 buc. 47
— ∅ 28 buc. 2
— ∅ 45 buc. 3
— ∅ 50 buc. 28
— ∅ 10 buc. 10
— ∅ 12 buc. 55
— ∅ 14 buc. 56
— ∅ 18 buc. 30

OFERTE

- Ø 22 buc. 9
- Virf rotativ: CM 1 buc. 30
- CM 2 buc. 38
- CM 6 buc. 33
- Virf fix: CM 5 buc. 26
- CM 4 buc. 135
- CM 6 buc. 35
- CM 2 buc. 72
- CM 3 buc. 75

Alezoare Stas 588/67

- CM 6 buc. 14
- Ø 15,5 buc. 2
- Ø 9 tipo buc. 12
- Ø 12 tipo 3
- CM 16 buc. 12
- CM 2 B buc. 1
- CM 3 B buc. 1
- Ø 17,5 buc. 4
- CM 2 A buc. 1
- Ø 12 CM 2 C buc. 5
- CM buc. 40
- CM idem buc. 40
- CM 2 C buc. 9
- CM 3 A buc. 5
- CM 3 C buc. 6
- Dălți balamale: buc. 5
- idem timplari 6 mm buc. 10
- idem 10 mm buc. 5
- idem 8 mm buc. 5
- idem 14 mm buc. 10
- idem 16 mm buc. 10
- idem 18 mm buc. 10
- idem 20 mm buc. 8
- idem 21 mm buc. 10
- idem 24 mm buc. 11
- idem semirotund 28 mm buc. 53

- idem 22 mm buc. 57

Cușit pt. rindele :

- 42 mm buc. 64
- 45 mm buc. 55
- 50 mm buc. 37
- 55 mm buc. 51
- 60 mm buc. 42

idem: dublu:

- 55 mm buc. 10
- 35 mm buc. 6
- 42 mm buc. 10
- 50 mm buc. 20
- 48 mm buc. 6
- 60 mm buc. 16

Pinză ferestrău panglică:

- 15×0,6 mm 450 ml
- 8×0,5 mm 450 ml
- 20×0,7 mm 400 ml
- 25×0,7 mm 500 ml
- 35×0,8 mm 95 ml

Burghii spirală pt. lemn

- Ø 28 buc. 18
- Ø 24 buc. 4
- Ø 30 buc. 3
- Ø 27 buc. 1
- Ø 25 buc. 3
- Ø 16 buc. 27
- Ø 17 buc. 5

Burghii de mașină pentru lemn:

- pentru cușit 24 buc. 60
- idem 24 buc. 90
- idem 24 buc. 75
- idem 24 buc. 100
- idem 24 buc. 100
- idem 24 buc. 100
- idem 24 buc. 100
- idem 30 buc. 15

- idem 38 buc. 100
- idem 70 buc. 75
- idem 83 buc. 8
- idem 147 buc. 69
- idem 96 buc. 13
- idem 76 buc. 75
- idem 93 buc. 10
- idem 83,30 buc. 7
- idem 100 buc. 43
- idem 73 buc. 50
- idem 73 buc. 100
- idem 83,30 buc. 27
- idem 113 buc. 31
- idem 40 buc. 94
- idem 87 buc. 36
- Șină ghidaj 295,77 buc. 3
- Dălți pt. spart piatră 12 buc. 39

TEXTILE - PIELE - CAUCIUC

- Centuri siguranță buc. 29
- Combinezon cauciucat buc. 19
- idem doc buc. 41
- idem doc cu glugă buc. 5
- Dos pernă buc. 230
- Galoși electroizolanți per. 3
- Genunchiere buc. 8
- Glutiere piele per. 24
- Glugă cu mineci buc. 229
- Huse cizme buc. 60
- Jambiere per. 20
- Manta cauciuc buc. 33

Iască izolantă din cauciuc buc. 5
 Mănuși din prelată per. 40
 Minceuțe antebraț buc. 135
 Palmare buc. 108
 Pantalón doc cu pieptar per. 20
 Pantaloni vătuiți per. 21

— Șorț sudură scurt buc. 7
 — Umerage buc. 14
 — Vestă vătuită buc. 24
 — Cizme femei per. 315
 — Halate doc albastru buc. 166
 — Comibenzoc doc cu glugă buc. 5

— Șorț doc albastru buc. 136
 — Șorț pinză albă buc. 79
 — Bluze doc albe buc. 263
 — Scurte cauciucate buc. 20
 — Tub P.V.C. m. 316

CORIER ECONOMIC LEGISLATIV

EXPERTIZE CONTABILE ȘI TEHNICE

LEGĂTURA CU PLATA ONORARILOR PENTRU EFECTUAREA LUCRĂRIILOR DE EXPERTIZE CONTABILE ȘI TEHNICE

retribuția experților contabili și tehnicieni pentru lucrările efectuate se face potrivit H.C.M. nr. 845/1971 privind stabilirea cuantumului retribuției pe baza și ținându-se cont de complexitatea lucrărilor și de gradul de calificare al experților.

Organul care dispune efectuarea expertizei, fixează în mod provizoriu, prin ordonanță, ori încheiere, remunerația expertului numit.

Stabilirea onorariului definitiv pentru expertiză, cade în sarcina aceluiași organ care a dispus efectuarea, după prezentarea raportului de expertiză ori decontului de cheltuieli, vizat de birourile de expertize contabile și tehnice.

Suma stabilită provizorie se depune în termen de 3 zile de la numirea expertului, de către partea din proces care a cerut lucrarea, în contul birourilor de expertize contabile și tehnice.

În cazuri când instanțele sau organele de anchetă, dispun efectuarea unor expertize contabile sau tehnice din oficiu, care se plătesc din fondurile de rezervă ale M.A.I. sau Ministerul Justiției după depunerea lucrării de expertiză.

S-au întâmplat cazuri în practică, când organele de anchetă nu dispun părțile să depună onorariul provi-

zoriu în contul biroului de expertiză contabilă și tehnică și depozitează sumele într-un cont la C.E.C. de unde le virează în contul biroului de expertiză, după depunerea lucrării. Această măsură contravine art. 28 din Decretul nr. 79/1971 și pot crea greutăți organelor în ce privește evidența sumelor și virarea lor.

Verificarea rapoartelor de expertiză contabilă, cum și a deconturilor de cheltuieli pentru întocmirea rapoartelor de expertiză contabilă și tehnică, cade în sarcina biroului de expertiză contabilă și tehnică. După verificare, rapoartele de expertiză contabilă și tehnică, însoțite de deconturile de cheltuieli avizate de biroul de expertize contabile și tehnice se înaintează la organele sau instanțele beneficiare.

Potrivit art. 27 din Decretul nr. 79/1971 organul sau instanța beneficiară stabilește suma convenită drept onorariu definitiv, expertului care a efectuat lucrarea, obligând partea care a cerut efectuarea expertizei să depună diferența față de onorariul provizoriu, în termen de 3 zile.

Sînt cazuri când expertizele contabile sau tehnice nu mai sînt necesare a se efectua, iar părțile solicită restituirea onorariului depus. În acest caz neefectuarea expertizei trebuie consemnată prin încheierea instanței respective, iar biroului de expertize contabile și tehnice i se comunică în scris.

În practică, aceste cazuri, sînt legate de unele aspecte:

— dacă în momentul neefectuării expertizei, expertul avea începută lucrarea, el poate avea pretenții pentru plata orelor efectuate, a cheltuielilor de transport, cazare, diurne etc., întocmind un decont de cheltuieli cu

toate acestea, care se verifică, avizată și înaintează de către biroul de expertize contabile și tehnice, instanței beneficiare; în această situație ar urma ca părțile să i se restituie numai diferența de onorar, după deducerea cheltuielilor efectuate de expert;

— în cazul cînd, în momentul dispunerii neefectuării expertizei, expertiza în cauză era efectuată sau chiar depusă la dosarul instanței, restituirea onorariului nu poate avea loc, întrucît expertul a prestat muncă pentru întocmirea lucrării și nu i se poate imputa vreo vină din faptul că instanța consideră că nu mai este necesară efectuarea expertizei.

În aceeași situație este și cazul cînd potrivit art. 118 din Codul de procedură penală partea cere un expert recomandat de ea, care să participe la efectuarea expertizei, după ce expertiza în cauză a fost efectuată și depusă la dosarul instanței. Expertul nu poate fi obligat să restituie onorariul sau să efectueze expertiza din nou în prezența expertului recomandat de parte, pentru motivul că acesta din urmă nu a fost numit de instanță în timpul util pentru ca expertiza să se poată efectua împreună, fapt de care nu se poate face vinovat expertul numit, care a efectuat lucrarea.

În acest caz, în termenul art. 212 din C.p.c. se poate cere efectuarea unei noi expertize (contabile sau tehnice) la care să participe și expertul părții.

Grigore OLĂNESCU

CONTRACT ECONOMIC

PRESCRIPTIA. INTRERUPEREA CURSULUI PRESCRIPTIEI PRIN DENUNȚ PENAL. INADMISSIBILITATE.

În cursul anului 1968 I. T. Auto Deva prin Autobaza Petroșani a executat o serie de transporturi de steril pentru Centrala cărbunelui Petroșani, Preparația Coroești, de la siloz pînă la iazurile de decantare.

Decontarea contravalorii acestor prestații se făcea pe baza foilor de parcurs ce erau confirmate de Centrala cărbunelui Petroșani.

Datorită falsificării unor foi de parcurs de către prepușii celor două unități, I.T. Auto Deva a încasat în plus contravaloarea unor curse neefectuate.

Aceste falsuri au format obiectul unor cercetări penale, în urma cărora s-a pronunțat ordonanță de scoatere de sub urmărirea penală a prepușilor.

Intrucît cercetările penale nu au tratat latura civilă, Centrala cărbunelui Petroșani în calitate de reclamantă a acționat la data de 3 august 1974 pe pîrta I. T. Auto Deva în fața Arbitrajului pentru plata de daune ce reprezintă contravaloarea curselor incluse în plus prin falsuri.

Soluționînd litigiul, Arbitrajul a respins acțiunea ca prescrisă, în baza art. 4 lit. e. și art. 19 alin. II. din Decretul 167/1958.

Impotriva acestei hotărîri reclamanta a formulat cerere de rearbitrare, prin care arată că soluția organului arbitral este nelegală, întrucît acțiunea civilă a fost pornită odată cu denunțul penal și din faptul că organul de cercetare penală a încetat urmărirea penală fără a se pronunța cu privire la latura civilă, rezultă că în speță trebuiau aplicate dispozițiile art. 18 lit. b. și art. 17 din Decretul 167/1958.

Reclamanta a susținut că intreruperrea prescripției șterge prescripția începută înainte de a se fi ivit împrejurarea care a introdus-o după intrerupere începînd să curgă o nouă prescripție.

Cererea de rearbitrare a fost respinsă prin Decizia P.A.S. nr. 5/10 ianuarie 1975.

Problema pe care o ridică speța de mai sus este aceea dacă un denunț penal poate fi considerat o cauză de întrerupere a prescripției.

Potrivit art. 16 din Decretul 167/1958 prescripția se întrerupe:

— prin recunoașterea dreptului a cărei acțiune se prescrie făcută de cel în folosul căruia curge prescripția;

— prin introducerea unei cereri de chemare în judecată sau de arbitrare chiar dacă cererea a fost introdusă la instanța judecătorească ori la un organ arbitral necompetent;

— printr-un act începător de executare.

În speță, reclamanta a invocat în sprijinul pretențiilor sale prevederile art. 16 lit. b. din Decretul 167/1958 arătînd că denunțul penal produce efecte întreruptive de prescripție.

Din analiza dispozițiilor cuprinse în decretul sus-menționat se desprinde concluzia că punctul de vedere al reclamantei nu este just. Astfel, intreruperea cursului prescripției este o situație de excepție, întrucît înlătură efectele normale ale acestora.

Față de această situație, cauzele de întrerupere au un caracter limitativ, textele care le stabilesc fiind de strictă interpretare.

Drept urmare, nu pot duce la întreruperea prescripției alte împrejurări, acte sau fapte, decît cele limitativ prevăzute de art. 16 din Decretul 167/1958.

În speță, reclamanta nu a introdus o cerere de chemare în judecată ori de arbitrare, ci a făcut un denunț penal care a încetat prin ordonanță de scoatere de sub urmărirea penală din 27 martie 1974, situație în care, chiar dacă s-ar considera acest denunț drept o cerere de chemare în judecată, dat fiind că s-a pronunțat încetarea urmării, prescripția nu a fost întreruptă.

Rezultă deci că în mod legal Arbitrajul a reținut că transporturile fiind efectuate în anii 1968—1969, pentru taxele de transport încasate în plus în perioada respectivă dreptul reclamantei de a pretinde restituirea lor a fost prescris la data de 3 august 1974 cînd a sesizat Arbitrajul, potrivit art. 4 lit. e din Decretul 167/1958, motiv pentru care hotărîrea a și fost menținută așa cum am arătat prin decizia P.A.S. nr. 5/10. I. 1975.

Georgeta NEGREANU

FINANCIAR

PRECIZĂRI PRIVIND VALORIFICAREA PRETENȚILOR AVÎND VALOARE MAI MICĂ DE 1000 LEI

Litigiile avînd valoare mai mică de 1 000 lei se rezolvă de către organele tutelare ale debitorului, conform art. 4 din Decretul nr. 259/1959 modificat prin Decretul nr. 371/1971, în cadrul unei proceduri administrative, necostisitoare, fără citarea părților.

Subliniem că în cadrul acestor proceduri de rezolvare nu se aplică Regulile procedurii arbitrale. Îndrumări în legătură cu procedura de urmat se găsesc în Instrucțiunea comună nr. 7/1964 a Ministerului Finanțelor și a Primarului arbitru de stat și în Precizările emise de aceleași organe la 18 octombrie 1965 în legătură cu această instrucțiune.

Reținem, pentru început, că privitor la aceste litigii nu este obligatorie efectuarea încercării de conciliere. Dar chiar așa fiind, socotim că ar fi greșesc acele unități socialiste care înainte de a sesiza organul tutelar al debitorului, încearcă să rezolve litigiul pe cale amiabilă. În acest fel se evită cheltuielile ocazionale de soluționarea litigiului de către organul tutelar al debitorului.

Deși încercarea de conciliere nu este obligatorie, cel care urmează să sesizeze organul tutelar al debitorului trebuie să prezinte pretenții la plata unor sume de bani care se poate obține prin decontare bancară, are obligația să utilizeze, în prealabil, modul de plată stabilit în lege sau prin convenția părților. Privitor la această categorie de pretenții, similar cu ceea ce prevăd dispozițiile art. 4 din Regulile procedurii arbitrale, există, în sarcina creditorului, îndatorirea de a încerca realizarea creanței prin decontare bancară.

Un alt aspect demn de relevanță constituie faptul că reclamantul debitor trebuie să anexeze la cererea de plată care o adresează organului tutelar

debitorului copii certificate de pe actele de care se servește pentru dovedirea pretenției. De asemenea, are obligația să atașeze copii de pe cerere și de pe actele anexate la aceasta pe care organul sesizat le comunică părții debitorului pentru ca acesta să-și poată formula și sprijini, pe probe, apărarea.

În vederea înlăturării unor aspecte negative determinate de timpul de lucru și cheltuielile reclamate de soluționarea litigiilor având valori foarte mici, prin instrucțiunea comună susmenționată s-au luat următoarele măsuri:

1. În cazul în care unitatea socialistă creditoare nu a putut obține lichidarea creanței sale prin plata de bunăvoie de către debitor, ea va introduce acțiune, în condițiile Decretului nr. 239/1959, numai atunci când față de același debitor creanțele ating suma de 250 lei.

2. În cazul în care, în cursul anului de plan, nu s-ar acumula, față de același debitor, pretenții în sumă de 250 lei, la sfârșitul anului se reclamă suma acumulată până atunci, indiferent de cuantumul ei. Aceste pretenții pot deriva, desigur, și din raporturi juridice deosebite.

În preocuparea de a nu se nesocoti prevederile legale privind prescripția extinctivă, atât instrucțiunea cit și precizările la care ne-am referit, cuprind mențiunea că în măsura în care s-ar ajunge, prin aplicarea îndrumărilor de mai sus, la depășirea termenului de prescripție pentru unele pretenții, reclamantul-creditor va solicita repunerea în termen în temeiul art. 19 din Decretul nr. 167/1958. Cu alte cuvinte, neacțiunea debitorului înainte de totalizarea unor pretenții în valoare de cel puțin 250 lei ori introducerea acțiunii după expirarea anului de plan pentru pretenții ce nu totalizează această sumă, constituie o cauză care justifică temeinic depășirea termenului de prescripție.

Cererea de repunere în termen trebuie formulată înăuntrul a 30 de zile de la data când, în cursul anului de plan, creanțele au totalizat 250 lei sau de la finele anului de plan, atunci când în cursul anului nu s-a acumulat această sumă. Evident, odată cu cererea de repunere în termen se va introduce și acțiunea, fiind indicat,

după părerea noastră, ca această cerere să fie formulată chiar în cuprinsul acțiunii. Deci, dacă pretențiile față de un debitor au totalizat 250 lei la 25 septembrie 1975, în măsura în care unele dintre ele ar fi prescise, acțiunea și cererea de repunere în termen trebuie introdusă până la 25 octombrie 1975. Dacă această sumă nu se totalizează nici la 31 decembrie 1975, atunci, pentru a se beneficia de repunere în termen, acțiunea trebuie introdusă până la 31 ianuarie 1976.

Din cele expuse nu trebuie să se tragă concluzia greșită că respectind îndrumările de mai sus, unitățile socialiste ar fi silit să recurgă întotdeauna la instituția repunerii în termen. Asemenea situații sînt de excepție, întrucît termenul general de prescripție este de 18 luni în raporturile dintre unitățile socialiste, iar din momentul expirării anului de plan pretențiile pot fi valorificate fără considerare la cuantumul lor.

I. ICZKOVITS

ASIGURĂRI

NATURA ȘI CARACTERELE SPECIFICE ALE CONTRACTULUI DE ASIGURARE

1. Prin contractul de asigurare una din părți — numită asigurat, sau contractant — se obligă să plătească celeilalte părți numită asigurător, o sumă de bani (prima de asigurare), iar asigurătorul — luînd asupra sa riscul producerii unui anume eveniment — se obligă ca, în cazul survenirii evenimentului, să plătească asiguratului sau unui terț beneficiar o indemnizație — despăgubire sau sumă asigurată — în condițiile stabilite prin contract. (v. art. 56 din Decretul nr. 471/1971 cu privire la asigurările de stat).

Asigurarea este un act de prevedere și de solidaritate, un procedeu de socializare a riscului, de deplasare a riscului de pe plan individual pe plan colectiv.

Prin asigurare se neutralizează repercusiunile financiare negative pe care anumite evenimente le pot avea asupra bunurilor sale și procesului de producție.

Contractul de asigurare este instrumentul juridic de realizare a asigurării în materia asigurărilor facultative.

Baza juridică a contractului de asigurare este legea, adică Decretul nr. 471/1971 și în măsura în care prevede legea, condițiile de asigurare, care exprimă voința presupusă a părților.

Ca și în dreptul comun în materie de convenții, voința juridică a părților este aceea care determină încheierea contractului de asigurare, care se formează prin simplul acord de voință.

Spre deosebire însă de dreptul comun contractual, unde principiul este acela al libertății convențiilor, voința predominantă a părților negăsindu-și o îngrădire decît în dispozițiile legale de ordine publică, în materia specială a contractului de asigurare — dată fiind întinderea, importanța și complexitatea intereselor economice și sociale de apărut, inclusiv interesul asiguraților — intervenția legiuitorului este mult mai largă, iar regula este inversă, în sensul că legea și nu voința părților prevalează, ea fiind aceea care stabilește cuprinsul contractului și raporturile dintre părți, acestea nepăstrîndu-și autonomie de voință decît în cazurile anume prevăzute.

Astfel se explică prevederile art. 53 al. 2 ale Decretului nr. 471/1971, care dispun că, prin condițiile de asigurare, ce se stabilesc de ministrul finanțelor ca norme de aplicare a asigurărilor facultative, condiții care fac parte integrantă din contract, nu se poate deroga de la dispozițiile legale care reglementează contractul de asigurare, decît în cazurile anume prevăzute în acele dispoziții, iar în alte cazuri, numai în favoarea asiguratului sau a beneficiarului.

Se înțelege atunci că dispozițiile Cap. II din Titlul III ale decretului susmenționat, care reglementează contractul de asigurare, fiind edictate în interesul general și avînd caracter prohibitiv, încălcarea este sancționată cu nulitate absolută.

2. Contractul de asigurare este un act consensual, fiindcă se formează „solo consensu”, adică prin simplul acord de voință a părților, fără să fie nevoie de vreo formă specială de manifestare a acestei voințe. Documentul de asigurare este un instrument con-

stator al încheierii contractului, care se referă la dovedirea și nu la crearea contractului de asigurare.

3. Contractul de asigurare este un contract aleatoriu, fiindcă este destinat a acoperi un risc, efectele sale în ce privește beneficiile și pierderile depinzând de un eveniment incert (art. 1635 c. civ.).

În majoritatea felurilor de asigurare incertitudinea privește însăși realizarea evenimentului vizat. În asigurarea asupra vieții pentru caz de deces însă, incertitudinea se referă numai la momentul inevitabil al morții. Dar, în toate cazurile, există incertitudine în privința efectelor contractului și, prin urmare, nu se poate ști, la data încheierii contractului, dacă și măsura în care fiecare din părți va avea un avantaj sau o pierdere, ca rezultat al contractului.

4. Contractul de asigurare este un contract cu titlu oneros, fiindcă fiecare din părți urmărește un folos, o contraprestație, în schimbul celeia pe care o face, ori se obligă a o face în favoarea celeilalte părți: asiguratul să obțină despăgubirea, respectiv suma asigurată, iar asigurătorul să încaseze primele de asigurare.

Faptul că asigurătorul nu va avea să plătească indemnizația de asigurare decât în ipoteza ivirii cazului asigurat nu înseamnă că prima constituie pentru el un avantaj gratuit. Realizarea sau nerealizarea riscului nu este o împrejurare concludentă, de natură să înlăture caracterul oneros al contractului; acest caracter subzistă din moment ce, prin contract, fiecare din părți urmărește un folos în schimbul prestației sale.

De altfel, cum bine observă unii autori, tocmai fiindcă contractul de asigurare este aleatoriu, el nu poate fi decât oneros, fiindcă cine a suportat un risc nu poate fi niciodată un dobânditor cu titlu gratuit.

Este însă de esența contractului de asigurare, ca asiguratul să nu contracteze în vederea unui câștig. Această noțiune este incompatibilă cu natura lui și ori de câte ori asiguratul va urmări să realizeze un profit, contractul va fi nul față de el și va fi decăzut din toate drepturile.

5. Contractul de asigurare este un contract sinalagmatic. Părțile se obligă reciproc: asiguratul să plătească pri-

ma, iar asigurătorul să suporte riscul și anume, dacă se va produce cazul asigurat (evenimentul prevăzut în contract), să plătească asiguratului sau unui terț beneficiar o indemnizație în limitele convenite prin contract.

Deși obligația asigurătorului este condiționată, această particularitate nu înlătură caracterul sinalagmatic al contractului.

Condiția nu afectează existența contractului din care decurg obligații reciproce chiar din momentul încheierii lui, ci subordonează numai obligația asigurătorului ivirii cazului asigurat, adică unui eveniment viitor și incert. Dar, această obligație a asigurătorului, ca și aceea a asiguratului, există din chiar momentul încheierii contractului, fiindcă în schimbul obligației asiguratului de a plăti prima, asigurătorul se obligă să suporte riscul și aceasta de la data stabilită pentru începerea răspunderii sale.

6. Contractul de asigurare este un contract cu executare continuă sau succesivă, deoarece executarea acestuia nu are loc dintr-o dată, printr-o singură prestație; asigurătorul continuă în mod constant acoperirea riscului, iar asiguratul este obligat să plătească primele la termenele stabilite și — în asigurările de bunuri — să păstreze bunul asigurat în bune condiții pe toată durata contractului; în celelalte feluri de asigurare, asiguratul este obligat să-și îndeplinească necontenit obligațiile ce-i incumbă, pînă la expirarea contractului.

Deși efectele sale sînt eșalonate în timp, totuși contractul de asigurare este un contract unic, pentru întregul termen stipulat, indiferent de diviziunile sau subdiviziunile periodice ale termenului care privesc numai executarea contractului. Această caracteristică se justifică prin faptul că contractul de asigurare este rezultatul unui singur consimțămînt și are un preț unic, prima, care este calculată pentru întreaga durată a contractului.

7. Contractul de asigurare este un contract de adeviziune, deoarece clauzele sale sînt prestabilite de către ministrul finanțelor prin „condițiile de asigurare”, care fac parte „de drept” din contract (art. 53 alin. 1 din Decretul nr. 471/1971).

Marcella IVĂNCEANU

PRACTICĂ ARBITRALĂ

MODIFICAREA CONTRACTULUI PRIN ÎNLOCUIREA SORTIMENTELOR

În mod constant, practica arbitrală a admis înlocuirea unui sortiment din cadrul celor contractate, cu un alt sortiment, dacă părțile au căzut de acord în privința înlocuirii.

Cum, în speță, în conținutul sortimentului de țigarete Rarău, pîrita-beneficiară a ridicat un alt sortiment, Capați, fapt cu care reclamanta-furnizoare a fost de acord, Arbitrajul trebuia să aibă în vedere această împrejurare și să oblige pe pîrita-beneficiară la plata penalităților prevăzute de art. 1 lit. a și e din H.C.M. nr. 306/1970, numai în măsura în care nu s-ar fi ridicat, în felul arătat, în treaga cantitate de țigarete contractate. (Decizia P.A.S. nr. 2876/1976).

ADMITEREA LA FINANȚARE A LUCRĂRILOR DE PROIECTARE

Documentația elaborată de reclamant nu a fost admisă la finanțare în condițiile legii (art. 97 din Legea nr. 9/1972 și pct. 15 din Instrucțiunile pentru aplicarea Regulamentului privind contractul de proiectare aprobat prin H.C.M. nr. 1002/1964).

Ca atare, organul bancar nu a fost în măsură să verifice dacă în cauză sînt îndeplinite condițiile legale pentru executarea documentației din speță respectiv pentru decontarea contravalorii acesteia.

Simpla mențiune din contract că finanțarea este asigurată, nu dispensează pe proiectant de obligația de a verifica dacă această cerință legală, în lipsa căreia este interzisă începerea lucrărilor de proiectare, a fost efectiv îndeplinită. Ca atare, în speță nu sînt îndeplinite elementele pentru ca pîritul să suporte, cu titlu de daune, contravaloarea proiectului elaborat de reclamant. (Decizia P.A.S. nr. 729/1976).

H. M.